

EXOAIION

Bysantin tutkimuksen seura ry:n jäsenlehti
Medlemsblad för Sällskapet för Bysantinsk Forskning rf.

2/2001

Σχολιον β' ζφθ'

1. Vuosikerta
Perustettu v. 2001

Julkaisija/utgivare:
Byzantin tutkimuksen seura ry./Sällskapet för bysantinsk forskning rf.

Sisällys:

Päätoimittajan tervehdys	1
Tapahtuu	2
Pariisin kuulumisia/Matti Kotiranta	4
Kaksipäinen kotka?/Mika Hakkarainen	7
Uutisia	10
Syyskauden iatrosofiaa/anonymus	12

Päätoimittaja:
Mika Hakkarainen
puh 191 24511
sähköposti mika.hakkarainen@helsinki.fi

Arvoisa jäsen- ja lukijakunta,

Muistattehan, että vuosi vaihtui Bysantissa elo-syyskuun vaihteessa. Elämme siis vuotta 7509 jml! Skholionin toimitus toivottaa hyvää ja menestyksestä uutta vuotta ja alkanutta syksyä!

Leegioittain erikokoisia painovirhepaholaisia oli onnistunut tunkeutumaan Skholionin ensimmäiseen numeroon, mistä näin heti alkajaisiksi haluan välittää erityisvoivottelut. Välttääkseen moisen toistumisen toimitus on värvännyt kyvykkään exorcistin häätämään heitä tulevista numeroista.

Bysantinistiikan suurin joukkokohtaus, joka viides vuosi järjestettävä kansainvälinen Bysantti-kongressi, koettiin elokuussa nyt kahdennenkymmenen kerran ja tälläkertaa helteisessä Pariisissa. Puheenjohtajamme kertoo kongressin kuulumisia ja selostaa kattojärjestömme AIEB:n (Association international des études byzantines) työtapoja. BTS:n henkilöäkäri, joka tietyistä syistä pysyttelee anonyymina, huolehtii jälleen jäsenkuntamme ruumiin nesteiden tasapainosta. Skholiastes jatkaa tylyllä linjallaan romuttamalla yleisiä mutta valitettavasti vääriä käsityksiä Bysantiksi nimetyn kulttuurin historiasta ja luonteesta. Tällä kertaa ajetaan kaksipäiväinen kotka pesästään. Syksyn myötä seuran paraatitapahtuma *Bysantin päivä* koittaa jälleen. Älkää vain missään nimessä unohtako sitä! Päivämäärä on 05.10.¹ ja se on perjantai. Tilaisuus alkaa kun kello lyö 10.15. Paikkana tietysti Tieteiden talo Kirkkokadulla Kruunuhaassa. **TAPAAMME SIELLÄ! BYZANTIUM WANTS YOU!**

Päätoimittaja

¹ Skholion 1/2001 annettiin väärin ymmärtää, että päivämäärä olisi 10.10.

Toisin kuin Skholion I/2001 annettiin ymmärtää

Bysantin päivä

koittaakin jo

perjantaina

05. 10.

klo 10

Tieteiden talolla
Kirkkokatu 6

Prof. Alice–Mary Talbott
Dumbarton Oaks Center for Byzantine Studies/USA
Pilgrimage to loca sancta and healing shrines

Prof. Jan Olof Rosenqvist
Uppsala Universitet/Institutionen för klassiska språk
Philological Adventure: editing the Life of Niketas of Medikion

Dos. Erkki Sironen
Helsingin yliopisto/Institutum Classicum
Project on Early Byzantine Monumental Epigrams

Dos. Antti Arjava
Helsingin yliopisto/Institutum Classicum
Mystery cloud of A.D. 536 and the Papyri

FM Julia Burman
Helsingin yliopisto/Historian laitos
Death and Grief in Early Byzantine World

FL Mika Hakkarainen
Helsingin yliopisto/Institutum Classicum
Parresia

KULTTUURIMATKOJA POHJOIS-ITALIAAN

VENETSIA 6.4.–13.4.2002

Viikon matkalla tutustutaan Venetsian tunnettujen ja vähemmän tunnettujen kirkkojen, palatsien ja kaupunginosien kiehtovaan kulttuurihistoriaan. Kummallakin matkalla oppaina toimivat Tutkimuspäällikkö Timo Tuomi Suomen rakennustaiteen museosta sekä FL Mika Hakkarainen Helsingin yliopistosta.

Majoitus Venetsiassa kahden tähden Hotelli Antigo Trovatoressa lähellä Markuksen toria. Matkan alustava hinta on noin 8800,-, johon kuuluu lennot Helsinki-Venetsia-Helsinki reittikoneella turistiluokassa, majoitus kahden hengen huoneissa aamiaisella, lentokenttäkuljetukset vesitse, lentokenttäverot ja matkustajamaksut sekä päivittäiset ohjelmat oppaiden johdolla. Viikolla yksi päivä ilman ohjelmaa. Hintaan eivät sisälly muut ateriat, pääsymaksut tai palvelurahat.

VENETO 14.4.–21.4.2002

Matkalla perehdytään Veneton maakunnan arkkitehtuuriin, taiteeseen ja kulttuurihistoriaan. Ohjelmassa ovat mm. Padovan taidearteet ja Vicenzassa Palladion arkkitehtuuri. Lisäksi käymme yhtenä päivänä Venetsiassa ja kierrämme päivän maaseudulla tutustuen Palladion kuuluisiin huviloihin ja Bassano del Grappan pikkukaupunkiin.

Koko viikon majoitus Padovassa kolmen tähden Hotelli Europassa (tai vastaavassa). Matkan alustava hinta on noin 8500,-, johon kuuluu lennot Helsinki-Venetsia-Helsinki reittikoneella turistiluokassa, lentokenttäkuljetukset Venetsia-Padova-Venetsia, yksi kokopäivän bussikuljetus maaseudulla, junamatkat Padova-Vicenza-Padova ja Padova-Venetsia-Padova, majoitus kahden hengen huoneissa aamiaisella, lentokenttävero ja matkustajamaksu sekä päivittäiset ohjelmat. Viikolla on kaksi päivää ilman ohjelmaa. Hintaan eivät sisälly muut ateriat, pääsymaksut tai palvelurahat.

Kummallekin matkalle otetaan 20 ensimmäiseksi ilmoittautunutta. Venetsiassa, Vicenzassa ja Padovassa liikumme jalan joten matkat vaativat jonkin verran peruskuntoa. Lisätietoja ohjelmasta Timo Tuomi timo.tuomi@mfa.fi ja Mika Hakkarainen mika.hakkarainen@helsinki.fi

Lisätietoja ja ilmoittautumiset matkatoimisto LOMALINJAT, Raili Hakkarainen, puh. 03-3140 3317, raili.hakkarainen@lomalinja.fi

BTS:n “hurja joukko” Bysantin tutkimuksen XX maailmankonferenssissa

Collège de France – Sorbonne, 19.-25.8.2001

Bysantin tutkimuksen XX maailmankonferenssista helteisessä Pariisissa voinee ensisijaisesti kuvata onnistuneena kohtaamisen juhlanä. Konferenssiin osallistui yli tuhat bysantinistia eri puolilta maailmaa, mukana myös BTS:n hurja joukko: René Gothóni, Mika Hakkarainen, Jeanette Lindblom, Leena-Mari Peltomaa, Erkki Sironen, Veli-Matti Sormunen ja allekirjoittanut. Puitteet olivat komeat ja kulttuurin nälkää saattoi illoin tyydyttää lukuisissa museoissa, näyttelyissä ja Pariisin katukahviloissa. Tietty, kun Pariisissa oltiin!

Esitelmät pidettiin Sorbonnen yliopiston päärakennuksen saleissa ja viereisessä Collège de Francen rakennuksessa. Viikon aikana käsiteltiin laskujeni mukaan huikeat, yli 700 paperia. Esitykset oli jaettu kolmeen ryhmään, plenumeihin, round table -istuntoihin ja avoimiin sessioihin (*communications libres*). Kokouksen parasta antia edustivat luonnollisesti plenumit, joissa esityksille ja keskustelulle oli varattu myös tarpeeksi aikaa. Sen sijaan round tableja ja avoimia istuntoja vaivasi hättäinen tunnelma. Aikaa näissä yhtä esitelmää kohden oli varattu 10 ja keskusteluun 5 minuuttia. Tämä johti usein kuulijan kannalta ikävään kilpaluentaan, joka taasi kallistua enemmänkin pedakomiikan kuin pedagogiikan puolelle. Näiden istuntojen onnistuminen oli kiinni myös paljolti kulloisenkin puheenjohtajan johtamistaidoista. Onneksi plumeista, avoimista- ja round table -istuntonnoista oli laadittu vanhan hyväksi havaitun käytännön mukaisesti kustakin oma kirjansa. Luulen, että varsinaiseksi bysantinistin raamatuksi lienee useimmille kuitenkin muodostunut plumeista laadittu kirja, jossa esitelmät oli painettu tiivistelmiä (*summaries*) laajempina.

Plenumit, joita oli kaikkiaan kahdeksan, käsitelivät: (1) Bysantin kirjallisuutta, (2) kyläyhteisöjen kehitystä 400-1300 -luvulla, (3) pukeutumista Bysantissa ja islamin vaikutuspiirissä, (4) Athoksen luostaria, (5) Bysantin oikeuskäytäntöjä, (6) Bysantin sosiaalista ja kulttuurista muutosta siirryttäessä Rooman imperiumista Bysantin imperiumiin, (7) Bysantin kaupunkirakenteen ja provinssien kylien sosio-ekonomisia rakenteita ja suhteita, ja (8) Bysantin tutkimuksen metodologiaa, uusia tekniikoita (lähinnä CD-rom -tietokantoja) ja kokonaiseditioita yläotsikolla *Instrumenta Studiorum*.

Avoimien- ja round table -istuntojen aiheita ei ole syytä tässä yhteydessä tarkastella lähemmin. Riittänee todeta, että BTS:n panos oli jälleen kerran vahva. Avoimissa istunnoissa (*communications libres*) esitelmän pitivät jo edellä mainitut seuraavista aiheista:

René Gothóni, *The Spiritual Wisdom of the Athonites*; Mika Hakkarainen, *Preliminary remarks on the Greek Manuscripts in the Library of the Greek Patriarchate in Alexandria*; Matti Kotiranta, *The Image of Byzantium of the Neopatristic School and its Conception of the Homogeneity of Byzantine Patristic Tradition – Fact or Fiction?*; Jeanette Lindblom, *Women in social space in the 6th century Byzantium*; Leena-Mari Peltomaa, *Hymnography as Theology. Case Study: the Akathistos Hymn*, Erkki Sironen, *Project on Early Byzantine Non-funerary Epigrams* ja Veli-Matti Sormunen, *Romans in the menologion of Symeon Metaphrastes*.

Konferenssin yleisjärjestelyistä täytyy antaa järjestäjille kiitosta. Ilmoittautumiset ja oheismateriaali oli järjestetty mallikkaasti, samoin osanottajille tarjottu mahdollisuus päästä osallistujarintaläpyskällä ilmaiseksi mm. Louvreen. *Bibliothèque nationale de France*n erityisnäyttelyyn *Trèsors de Byzance. Manuscripts grecs* ja bysanttilaisen kuoromusiikin konserttiin. Sen sijaan ongelmia aiheutti periranskalainen ote välttää kaikessa viimeiseen asti

englannin kielen käyttöä. Vaikka kysymyksessä oli kansainvälinen konferenssi, mm. parituntinen avustilaisuus hoidettiin kokonaan ranskankielisenä ilman tulkkausta. Avoimien- ja round table -istuntojen vetäjät eivät myöskään kaikin osin pitäytyneet ennalta laadituissa aikatauluissa, vaan melko usein muuttivat esiintyjien järjestystä. Niinpä tiedonhaluinen kuulija, joka oli suunnitellut päiväohjelmansa tarkasti, ja olisi luonnollisestikin halunnut risteillä useimmissa eri ryhmissä päivän aikana, havaitsi tämän tästä, että esitelmä oli joko pidetty ainmin tai siirretty pidettäväksi myöhemmin.

Oman mielenkiintoisen lukunsa muodostivat järjestävän tahon, kansainvälisen kattojärjestön AIEB:n (*Association internationale des Études byzantines*) eksekutiivikomitean kaksi kokousta, johon kansalliset jäsenjärjestöt olivat saaneet nimetä edustajansa (puheenjohtajat ja sihteeri). Ensimmäinen näistä kokouksista 21.8. keskittyi AIEB:n talouteen ja uusien jäsenmaiden (Turkki, Georgia, Valko-Venäjä) hyväksymiseen AIEB:n jäseniksi. Jälkimmäinen kokous 23.8., johon itse osallistuin BTS:n mandaatilla, valitsi uuden AIEB:n hallituksen. Pitkäaikaisen puheenjohtajan Gilbert Dagonin pyydettyä eroa, toimitettiin "vaali", jossa valittiin uusi puheenjohtaja, sihteeri ja muutampia muita jäseniä. Tapa, jolla vaali hoidettiin, herätti sekä Pohjoismaiden että mm. Kanadan edustajissa kummastelua. Kokoukselle tuotiin nimittäin ehdotukseksi kerrallaan vain yksi nimi, jonka vastaehdokkaaksi jäsenjärjestöt – puheenjohtajan ehdotuksen mukaisesti – saattoivat asettaa myös omia ehdokkaitaan. Kokoukselle tuotuja nimiä ja heidän ansioitaan ei esitelty kokoukselle millään tavoin; puhumattakaan siitä, että kisassa olisi ollut useampia ehdokkaita, joiden välillä olisi käyty aito henkilövaali. Kuvaavaa on, että vieressäni istunut vastavaliutun Georgian edustaja kysyi minulta, kirjoittaako hän lappuun taululle tekstatun nimen vai mitä, kun hän ei edes tunne ko. henkilöä, puhumattakaan siitä, mitkä ovat tämän ansiot.

Vaikka vaalitoimitus tuntuikin sujuvan ulkoisesti varsin sopuisassa ja kollegiaalisissa hengessä, kokousta seuranneessa Luxemburgin palatsissa järjestetyssä cocktail-tilaisuudessa Kanadan edustajat toivat käytäväkeskusteluissa varsin painokkaasti esille, että "ranskalais-kreikkalaisen mafian" toiminnalle tulisi tulevaisuudessa saada myös aito ja varteenotettava vaihtoehto. Vaalitoimitusta hieman hämmentyneenä ja ensi kertaa seuranneena olisin taipuvainen lämpimästi kannattamaan ainakin käytäntöä, jossa suoritettaisiin aito henkilövaali ehdokasasetteluineen. Onhan AIEB:n tehtävä syvimmitään olla kaikkien jäsenjärjestöjen kohtauspaikka. Tulevaisuuden suurena haasteena näkisinkin, että Pohjoismaat voisivat pyrkiä yhteisrintamassa ja omalla ehdokasasettelullaan saamaan myös oman vahvan edustuksensa AIEB:n hallitukseen. Sen edestä kannattaa myös tehdä työtä!!!

Joka tapauksessa AIEB:n uusi hallitus on seuraavan 5-vuotiskauden seuraavanlainen: .

Président: P. Schreiner

Vice-Présidents: A.Garzya, A.Kambylis, J.Koder, K.Fledelius, G.Litavrin, L.J.

Maksimovic, C.Mango, M.Nystazopoulou-Pélékidou, E.Popescu

Secrétaire Général: E.Chryssos

Trésorier: Madame C.Morrisson

Présideints d'honneur: H. Ahrweiler, D.Obolensky, I.Sevchenko, C.Mango, G.Dagron

AIEB:n hallitus päätti myös seuraavasta Bysantin tutkimuksen maailmankongressin pitopaikasta, joksi valittiin Lontoo. Jos jotain erityistä haluaisi vielä kirjata Pariisin kokouksesta, se on eittämättä ilahduttava seikka, että ensi kertaa Venäjältä ja Itä-Euroopasta kongressiin osallistui *nuoria* aktiivisia ja kielitaitoisia tutkijoita.

Pariisin kokouksen jälkitunnelmissa

Matti Kotiranta
BTS:n puheenjohtaja

Puheenjohtajamme lähestyy Sorbonnen päärakennusta

ΣΧΟΛΙΑΣΤΗΣ

Kaksipäinen kotka?

Bysanttiin liitetään sekä arkiajattelussa että yleisesitysten sivuilla asioita, jotka vähän syvemmin penkomalla paljastuvat kyseenalaisiksi, ja kaksipäinen kotka Bysantin valtiollisena symbolina on yksi niistä.

Huolimatta siitä, että bysantinistiikan “rautakansleri” prof. Franz Dölger jo 1930-luvulla (*Byzantinische Zeitschrift* 34/1934 ja 35/1935) väänsi asiaa rautalangasta, yleisissä hakuteoksissa kaksipäinen kotka liioittelee edelleen Bysantin tunnuksena. Teemaan bysanttilainen heraldiikka ei ole ilmaantunut uutta tietoa 1930-luvun jälkeenkään, ja alan vakavastiotettavien tutkijoiden piirissä vallitsee käsitys, että länsieurooppalaisia heraldisia käytäntöjä, jollaisina me ne ymmärrämme, ei Bysantissa omaksuttu (A.G. Savvides, Notes on “Byzantine Heraldry”. *Διπτύχα* 6/1994-95). Keisarin marssiissa sotaan joukkojen edellä kannettiin lippua (φλαμουλον), jossa oli välillä risti välillä Kristuksen kuva (millainen, se ei käy lähteistä ilmi). Bysanttilaisissa rahoissa oli sekä Kristuksen että keisarin kuva. Mistä kotka on sitten Bysantti-kuvaan lentänyt?

Eräässä Pariisin Bibliotheque Nationaleassa säilytettävässä käsikirjoituksessa (Parisinus Graecus 1242, f.5v) keisari Johannes VI Kantakuzenos (1347-1354) kuvataan istumassa tuolilla, joka on asetettu kaksipäisillä kotkilla koristellulle korokkeelle (συνπτ^οδιον), johtamassa v:n 1351 konsiilia. Käsikirjoitus on ajoitettavissa v:teen 1375. Se, oliko kyseessä vaakunakuvio vai vain pelkkä koristeaihe, jää epäselväksi. Dölger pitää kotkaa yleisenä keisarillisena koristeaiheena, mutta sitä ei voida tulkita viralliseksi vaakunakuvioksi. Yleisemmin varovaista hyväksyntää on saavuttanut näkemys, että juuri kaksipäinen kotka olisi ollut Bysantin viimeisen dynastian Palaiologosten (1263-1453) sukuembleemi tai joidenkin sen jäsenen henkilökohtainen tunnus. Myös tämän väitteen tueksi on varsin vähän suoraa evidenssiä. Keisari Johannes VIII Palaiologos myönsi firenzeläiselle Giacomo de Morellikselle oikeuden asettaa omaan vaakunakilpeensä keisarillisen *semeionin*. Myöntökirjeessä (chrysobullion) tekstin alle on piirretty kaksipäinen kotka. (Reg.5, 3489). Peloponnesoksen Mistrassa sijaitsevan Metropolis-kirkon lattiassa on laatta, johon on kohokuvattu kaksipäinen kotka. Paikallistarinan mukaan viimeinen keisari Konstantinos IX olisi kruunattu juuri sillä kohtaa, ennen kuin hän siirtyi Konstantinopoliin v. 1449. Hard evidence kaksipäisen kotkan luonteesta jopa Palaiologos-suvun tunnuksena on siis vähäistä.

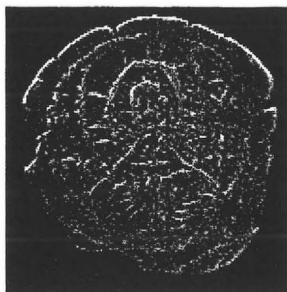
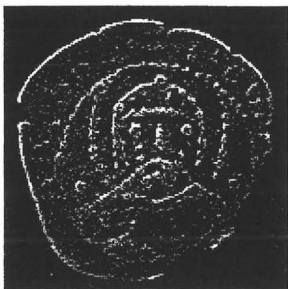
Vastaavanlaista valtiollista heraldiikkaa, joka kehittyi sydänkeskiajalla Länsi-Euroopassa, esim. Ruotsin kolme kruunua, Ranskan liljat, Saksan ja Venäjän kaksipäinen kotka, ei Bysantissa

koskaan omaksuttu. Kaksipäinen kotka symboloiden itää ja länttä esiintyy ensimmäisen kerran lännessä keisari Fredrik II:n 1202/03 lyöttämässä rahoissa. Fredrikillä se symboloi hänen universaalisia vaatimuksiaan herruteen myös Itä-Euroopassa. Musta kaksipäinen kotka omaksuttiin Saksan keisarikunnan viralliseksi vaakunaksi 1400-luvun lopulla. Sieltä on peräisin nykyinen Liittotasavallan tunnus.

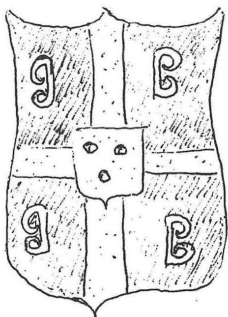
Miten käsitys kaksipäisestä kotkasta Bysantin vaakunana syntyi, olisi tutkimuksen arvoinen asia. Firenzeläinen historioitsija Giovanni Villani (k.1348) kertoo teoksessaan “Nuova Cronica”, että kaksipäinen kultainen kotka punaisessa kentässä olisi kreikkalaisten keisarien tunnus ja periytyisi aina Julius Caesarilta saakka. Tarina on Villanin omaa mielikuvitusta, mutta saattaa olla, että Italiassa on tulkittu yleinen koristeaihe tai Palaiologos-suvun joidenkin jäsenten käyttämä vaakunaeläin keisarin tunnuksiksi. Kun keisari Johannes VIII saapui Venetsiaan 1434, venetsialaiset ottivat hänet vastaan kaksoiskotkalipulla. Vaikuttaa siltä, että kuten niin monet muutkin käsitykset bysanttilaisen kulttuurin luonteesta, niin tämäkin on läntistä perua ja perustunee väärinkäsitykseen.

Ainoa selkeä viite viralliseen keisarilliseen(?) tunnukseseen löytyy ns. Pseudo-Kodinoksen (1300-l.) seremoniakirjasta, jonka mukaan tavallisissa sotalaivoissa liehui keisarillinen *phlamoulon*, johon oli kuvattu risti ja 4 *pyrekbolaa*. Mitä nämä olivat ei käy selville, termi tarkoittaa tuluskiviä. Laivaston komentajan (megas doux) laivan mastoon nostettiin taas lippu, jossa piti olla ratsastavan keisarin kuva. Istanbulissa maamuuria tarkemmin kolonneet ovat saattaneet havaita paikoin muurissa kivilaattoja, joihin on hakattu risti ja kussakin kentässä iso B- kirjain. 1330-luvulla italialaisen Angelino dell’Orton laatimassa portolanumissa Konstantinopolin kohdalle on piirretty vaakuna, jonka kentän jakaa risti ja kussakin nurkassa on B- kirjain. Vaakuna lienee peräisin latinalaisvallan ajalta 1204-1261, ja kentän B- kirjaimet viitannevat keisari Baudoin de Hainautiin, ensimmäiseen latinalaiskeisariin, joka hallitsi 1204-1205. A. Soloviev (*Les emblèmes héraldiques de Byzance et les Slaves*, *Seminarium Kondakovianum* 7 [1935]) haluaa kuitenkin nähdä tunnuksen Palaiologos-suvun vaakunana. Se, että Palaiologokset olisivat omaksuneet symbolin 1261 jälkeen tuntuu kuitenkin epäuskottavalta. Joka tapauksessa Länsi-Euroopassa esiintyi ajoittain käsitys myös kyseisestä vaakunasta Bysantin tunnuksena kaksipäisen kotkan rinnalla. Asia vaatii siis lisätutkimuksia.

Mika Hakkarainen

Keisari Manuel II:n (1391-1423) kultaraha hyperpyron.
 Vasemmalla Keisari Manuel I. MAN(OVHL BACIL?VC O P)AL?OLOGOC
 Oikealla Kristus

UUTISIA

Bysantin tutkimuksen seuran johtokunta on päättänyt käännättää suomeksi uusimman yhteisöksen alalta prof. John Haldonin *Byzantium a history*, ja näin aloittaa seuran monografia sarjan *Bysantin tutkimuksen seuran julkaisuja*. Mikäli käännökseen saadaan säätioilta tukea teos ilmestyy syksyllä 2002.

XX kansainvälinen Bysanti kongressi oli ja meni ja seuraavaa jo valmistellaan. V. 2006 kongressi järjestetään Lontoossa. Järjestelyjä johtaa prof. Anthony Bryer, University of Birmingham.

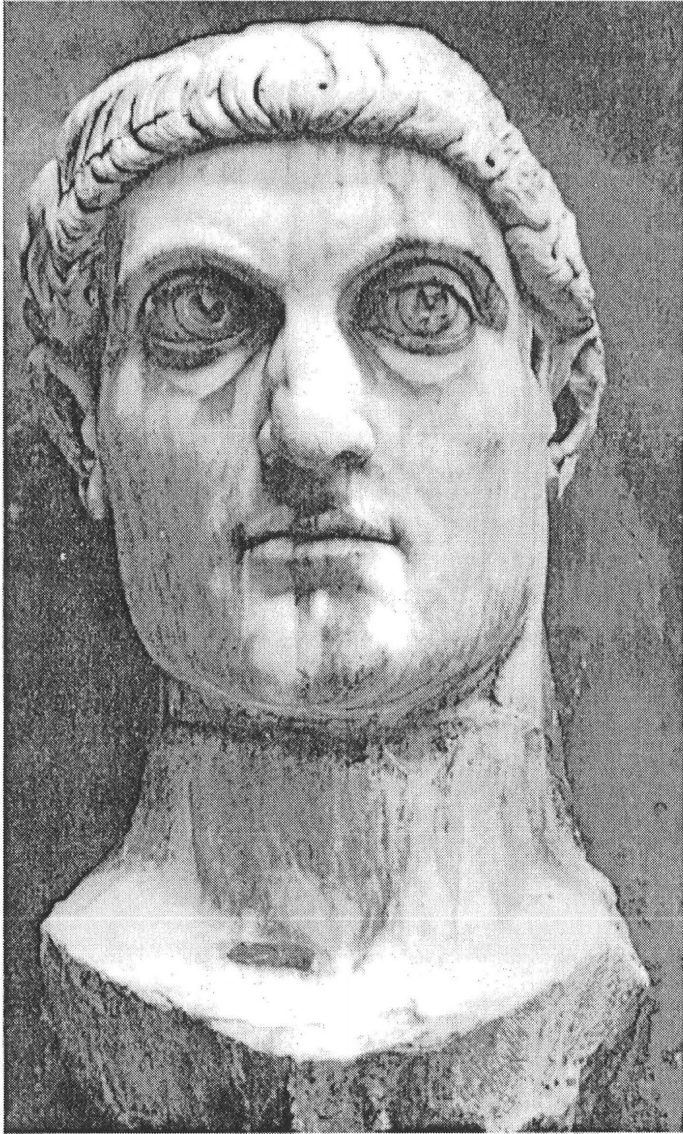
Mikäli joku sattuu lomaillemaan marraskuun toisella viikolla Rhodoksella, kannattaa kurkata Kreikan kulttuuriministeriön ja paikallisen museovisaston järjestämään Rhodoksen vanhan kaupungin restauroinnin historiaa käsittelevään seminaariin:

15 Years of Restoration in the Medieval Town of Rhodes, 8-11 Nov, Rhodes International Symposium. Organised by the Hellenic Ministry of Culture in collaboration with the Fourth Ephorate of Byzantine Antiquities, Office of the Medieval Town, Medieval Town Restoration Projects Inspection Committee in Rhodes.

Lontoossa King's Collegessa järjestetään 01.12. Kyproksen historiaa bysanttilaisen kauden ja latinalaisvallan taitteessakäsittelevä symposium:

An Island in Transition: Cyprus from Byzantine Province to Crusader Kingdom

Dumbarton Oaks'n Center for Byzantine Studies järjestää vuotuisen symposiumsa tällä kertaa aiheesta '*Realities in the Arts of the Medieval Mediterranean, 800-1500*'. Ajankohta on 26-28.04. 2002. Keskus julkaisee perinteisesti esitelmät vuosikirjassaan Dumbarton Oaks Papers. DOP:iin voi tutustua Helsingin yliopiston kirjastossa. Dumbarton Oaks'n johtaja prof. Alice-Mary Talbott on tänä vuonna BTS:n vieraana Bysantin päivillä.

Keisari Konstantinos I Suuri on tavattavissa Roomassa Capitolium kukkulalla

Syys- ja talvikauden iatrosfiaa

Tuntemattomattomana pysyttelevä bysanttilainen lääkäri jatkaa ruumin nesteiden tasapainoon ja yleiseen fyysiseen hyvinvointiin liittyviä neuvojaan Skholionin sivuilla.¹

Syyskuu

Syökääten mitä tahansa mikä teitä miellyttää, niistä ruuista jotka ovat tässä kuussa hyviä. Juokaa aamuisin succo di bettonica (βετονικης).

Lokakuu

Paastotkaa mikäli voitte ja välttää hedelmien syömistä. Veren nauttimista on myös vältettävä.

Marraskuu

Olisi hyvä rasittaa itseään (fyysisesti) ja nauttia verta maksan suonista. Kylpylöisä käyntiä on syytä välttää, koska ihmisen veri on tällöin tiivistä kuin hyytelö, kuten ylipäänsä lämpimiä paikkoja sillä ne sekoittavat ruumiin nesteitä, saaden aikaan syyhyä ja monia muita sairauksia.

Joulukuu

Vihanneksista on hyvä syödä erityisesti kaalia, koska se ei tuota mustaa sappea. Se on mitä terveellisintä ravintoa eikä aiheuta kehon viilentymistä.

Tammikuu

Verta on vältettävä kaikissa muodoissa; syökää makeisia jotka tiedetään terveellisiksi, juokaa aamuisin kaiken alle hyvää viiniä johon on sekoitettu jauhetta pippuria. Tässä kuussa on erityisesti vältettävä peseytymistä.

Helmikuu

Verta on nautittava runsaasti, totuttakaa itsenne punertavaan hunajaan ja ottakaa ulostuslääkettä aina kun tunnette siihen tarvetta. Jos teette näin ei ole syytä pelätä mitään tautia.

Toimitus muistuttaa arvoisaa lukijakuntaa siitä, että että se ei paikoin jaa lääkärimme mielipiteitä. Seuraavassa numerossa tarkempi analyysihänen käsityksistään ihmiskehosta ja terveydestä.

¹ "Kahdentoista kuukauden dieetti" (Περὶ τῆς διαίτης τῶν ἰβ' μηνῶν) on iatrosfinen teksti, joka on säilynyt Wienin kansalliskirjaston käsikirjoituksessa *Codex vindobonensis medicus graecus* 32. Käsikirjoitus sisältää antiikin Kreikan hyvin tunnettujen ja Bysantin vähemmän tunnettujen, useimmiten anonyymien, lääkäreiden terveyden vaalimiseen liittyviä tekstejä. Tekstin on julkaissut Antonio Garzya, *Il Mandarino e il Quotidiano. Saggi sulla letteratura tardoantica e bizantina*, s. 299-314. Napoli 1983.

Bysantin tutkimuksen seura
Sällskapet för Bysantinsk Forskning

Tieteidentalo
Kirkkokatu 6
00170 Helsinki

Seuran johtokunta v. 2001

puheenjohtaja Matti Kotiranta
sihteeri Anu Ylläsjarvi
varapuheenjohtaja Martti Leiwo
taloudenhoitaja Tuula Majurinen
Jeanette Lindblom
Renè Gothoni
Mika Hakkarainen

Seuran jäsenyys on avoin kaikille asiasta kiinnostuneille edellyttäen jäsenmaksun maksamista 75 FIM (opiskelijat 35FIM) seuran tilille Merita 157230-27391 ja yhteistietojen ilmoittamista sihteerille: sähköposti anu.yllasjarvi@helsinki.fi ja puh 040 545 0164.

Arvoisa seuran jäsen!

Bysantin päivä

koittaa

perjantaina

05. 10

klo 10

Tieteiden talolla

Kirkkokatu 6

Oletko valmis?

